

**JOSIP MIHOVIL STRATICO U SANGUINETTU —
NOVA OTKRIĆA O SKLADATELJEVOM ŽIVOTU I SMRTI**

LUCIJA KONFIC

*Odsjek za povijest hrvatske glazbe HAZU
Opatička 18
10 000 ZAGREB*

UDK/UDC: 78.071.1 J. M. Stratico

Kratko priopćenje/Short Paper
Primljeno/Received: 10. 3. 2012.
Prihvaćeno/Accepted: 23. 4. 2012.

Nacrtak

Rad prikazuje najnovije spoznaje o životu i smrti Josipa Mihovila Stratica do kojih se došlo istraživanjem u arhivu župne crkve San Giorgio Martire u Sanguinetu i u Archivio di Stato u Veroni, Italija. Polazište istraživanja su bili posljednji poznati podatci o Straticu iz članka Z. Blažekovića »Elementi za životopis Josipa Mihovila Stratica«, s ciljem da se

pronađe bilo kakav koristan podatak o Straticu, te eventualno o glazbenom životu u Sanguinetu u drugoj polovini 18. stoljeća.

Ključne riječi: Giuseppe Michele Stratico, Sanguinetto, datum smrti, mjesto smrti, Bratstvo Presvetog Sakramenta

Ime Josipa Mihovila (Giuseppe Michele) Stratica u hrvatskoj muzikologiji nije bilo poznato sve do navoda Josipa Andreisa u članku »Muzikologija u Hrvatskoj 1973-1978«. ¹ Osamdesetih su godina 20. stoljeća poduzeta istraživanja kako bi se ovog zanemarenog skladatelja reafirmiralo. Tako su mu posvećene 5. Osorske glazbene večeri (1980.), a dosad najopsežniji rad o Straticovom životu objavio je Zdravko Blažeković (1990.). ² U svjetskim su okvirima objavljene i dvije doktorske disertacije na temu Straticovog skladateljskog rada. ³ Najnovija

¹ Usp. Josip ANDREIS: Muzikologija u Hrvatskoj u razdoblju 1973-1978, *Rad JAZU*, 385 (1980), 133-160.

² Usp. Zdravko BLAŽEKOVIĆ: Elementi za životopis Josipa Mihovila Stratica, *Radovi Zavoda za povijesne znanosti JAZU u Zadru*, 32 (1990), 109-138.

³ Usp. Michael Thomas ROEDER: *Sonatas, concertos, and Symphonies of Michele Stratico*, disertacija, University of California, Santa Barbara 1971; Francia Fitch MANN: *Michele Stratico: The Opus 1, »Sei Sonate«, and an edition of sonatas No. 2 and No. 6 (Volumes I and II)*, DMA dissertation, The University of Nebraska, Lincoln 1992.

istraživanja donose i neke nove spoznaje o skladateljevom radu, ali i životu (odnosno smrti).⁴

Podsjetimo na najvažnije do sada poznate činjenice o Straticu.⁵ Josip Mihovil pripadnik je ugledne zadarske obitelji Stratico (porijeklom s Krete) i najstariji od mnogo mu poznatije braće Ivana Dominika (1732.-1799.), Šimuna (1733.-1824.) ili Grgura (1736.-1806.).⁶

Rodio se u Zadru 31. srpnja 1728., a već je s devet godina otišao u Padovu gdje je njegov stric Antonio Stratico bio rektor na Collegio Cottunio. Na padovanskom sveučilištu studirao je pravo, a bavio se i glazbom — kao glazbenik praktičar (violinist) i skladatelj.⁷ Blažeković navodi da je Stratico oko 1760. godine napustio Padovu i otišao u Sanguinetto, te da su »podaci o razdoblju Straticova života nakon probe orkestra održane u Bazilici u lipnju 1758., kojoj je prisustvovao i koju je opisao Giordano Riccati, pa do 18. svibnja 1763. kada se potpisao kao vicario u jednom pismu datiranom u Sanguinetto vrlo oskudni«. ⁸ U Sanguinetto se Stratico uglavnom bavio pravnim poslovima, zaposlen kao *vicario e giudice al maleficio di Sanguinetto*,⁹ a uz to je našao vremena za proučavanje teorije glazbe ostavivši opsežan *Traktat o glazbi (Trattato di musica)* i manju raspravu *Lo spirito Tartiniano*.¹⁰

Posljednji poznati podatci o Straticu koje je donio Blažeković su: »19. rujna 1782., kada se kao *Vicario* potpisao na jednom spisu u Sanguinetto«, te zaključuje »da li je i dalje živio i radio u Sanguinetto, vratio se u Padovu ili možda otišao u koji drugi talijanski ili dalmatinski grad, pokazat će naredna istraživanja«. ¹¹

⁴ Autorica ovog rada bavi se s posebnim interesom teorijskim traktatima J. M. Stratica (usp. Lucija KONFIC: Odnos teorije i prakse u traktatu *Lo spirito Tartiniano* [...] Tartinijevog učenika Josipa Mihovila Stratica, *Radovi Zavoda za znanstveni rad HAZU Varaždin*, 21 (2010), 187-207.), a u okviru svog rada obavila je istraživanje u Sanguinetto i Veroni od 26. studenog do 2. prosinca 2011. (u okviru znanstveno-istraživačkog projekta »Sređivanje i obradba muzikalija u Hrvatskoj«), čiji su rezultati ovdje prikazani.

⁵ Detaljnije o životu Josipa Mihovila Stratica vidi Z. BLAŽEKOVIĆ: Elementi za životopis Josipa Mihovila Stratica.

⁶ Od ukupno dvanaestoro djece Ivana Krstitelja Stratica i Marije Castelli di Chio, spominjem ovdje samo braću Josipa Mihovila koja su ostavila važan trag u sredinama u kojima su djelovali: Ivan Dominik kao biskup Novigrada i Hvara, Šimun kao profesor sveučilišta u Padovi i Paviji, te stručnjak za regulaciju rijeka i brodogradnju, Grgur kao odvjetnik, diplomat i pjesnik u Zadru. O njihovim sestrama vidi u Z. BLAŽEKOVIĆ: Elementi za životopis Josipa Mihovila Stratica, 113-117.

⁷ O Straticovom sviračkom umijeću vidi: Giordano RICCATI: *Memorie sul violinista G. Tartini (1774), Il Santo*, 9 (1969), 407-423.; prevedeno u Z. BLAŽEKOVIĆ, Elementi za životopis Josipa Mihovila Stratica, 121-124.

⁸ Z. BLAŽEKOVIĆ: Elementi za životopis Josipa Mihovila Stratica, 125.

⁹ Na ovom mjestu potrebno je upozoriti da je Straticova funkcija *vicario e giudice al maleficio* u Blažekovićevom članku pogrešno navedena kao *giudice al malescio* (Z. BLAŽEKOVIĆ, Elementi za životopis Josipa Mihovila Stratica, 126.) Na tu me pogrešku upozorila dr. Nella Lonza kojoj ovom prilikom zahvaljujem na pomoći. (Nella LONZA, Privatna poruka, 27. 11. 2011.). Također mi je pojasnila da je i funkcija vikara (*vicario*) vjerojatno bila sudačka funkcija, ili sinonim funkcije kaznenog suca (*giudice al maleficio*), što gotovo isključuje da je vikarska funkcija u Straticovom slučaju bila vezana uz crkvenu službu.

¹⁰ Oba rada nalaze se danas u Biblioteci Marciana u Veneciji, pod sign. Ms. It. Cl. IV 341 (=5346), 342 (=5347), 343 (=5348).

¹¹ Z. BLAŽEKOVIĆ: Elementi za životopis Josipa Mihovila Stratica, 130.

Tim tragom poduzeto je istraživanje u Sanguinetu s ciljem da se pronade ikakav koristan podatak o Straticu ili o glazbenom životu Sanguinetta u drugoj polovini 18. stoljeća.¹² Sanguinetto je kroz povijest imao važnu stratešku poziciju, smješten u udolini između velikih centara kao što su Verona, Padova, Mantova i Ferrara. Naselje je organizirano oko utvrde koja je od 15. stoljeća razdijeljena predstavnicima triju obitelji: Lion iz Padove, Venier iz Venecije i Martinengo iz Brescie (čiji su grbovi i danas vidljivi na dvorcu), no podjela se kroz stoljeća uvelike mijenjala tako da se primjerice u 17. st. administrativno-pravno vlast posjeda Sanguinetto dijelila kroz 30 mjeseci (*in mesi trenta*) među pet obitelji, od kojih su najviše (čak 15 mjeseci) držali predstavnici obitelji Lion (a ostale Priuli, Gambara, Benaglia i Banda). U 18. stoljeću, navodi Boerio, tu je bilo sudsko središte za građanske i kriminalne sporove s pojedinom i miješanom vlašću obitelji Leon, Lana, Aleardi, Benaglia i Banda.¹³ Prema dokumentima u Archivio di Stato u Veroni, Stratico je bio u službi obitelji Leon.¹⁴

Na sreću, u župnoj crkvi San Giorgio Martire (Sv. Juraja Mučenika) u Sanguinetu sačuvane su sljedeće župne knjige i za 18. stoljeće:¹⁵ knjige krštenih (*Nati, Liber baptizatorum*), knjige vjenčanih (*Matrimoni, Libro de matrimoniis*), knjige umrlih (*Morti, Liber mortuorum*). Sve su sortirane kronološki po razdobljima, a navodi su pisani na latinskom i talijanskom jeziku.¹⁶

S obzirom na poznate podatke o Straticovom djelovanju u Sanguinetu od 1763. do 1782. interes istraživanja bio je od otprilike 1755. do 1790., ili 1800. Osim podatka o eventualnoj Straticovoj smrti u Sanguinetu (na temelju knjiga umrlih),

¹² Planirano je tražiti korisne podatke bilo u tamošnjim crkvama (župna crkva San Giorgio Martire; Santa Maria Regina in Venera, sada samostalna, također župna crkva; novoobnovljena crkva i nekadašnji franjevački samostan Santa Maria delle Grazie; te L'Oratorio delle Tre vie ili Chiesetta della Rotonda), u mjesnoj knjižnici i/ili arhivu, te eventualno potražiti prezime Stratico na mjesnom groblju. Od posebnog interesa su bili i podatci o postojanju kakvog glazbenog/ notnog arhiva u crkvi ili knjižnici i/ili o postojanju podataka o glazbenom životu Sanguinetta u drugoj polovini 18. stoljeća.

¹³ Usp. Giuseppe BOERIO: *Comuni, giurisdizioni e vicariati della provincia veronese col formulario de' titoli ai pubblici rapresentanti, giusdicenti e vicarj della provincia stessa*, Dalla stamperia ducale di Domenico Carattoni, Verona 1785, 51.

¹⁴ Primjerice, na kopiji dokumenta od 15. veljače 1766., (*Copia tratta dal lib. Vicinia, Sanguinetto, 15.02.1766., Estimi di Sanguinetto*, 481, Archivio di Stato, Verona), Stratico je naveden kao: *ill[ustriss]mo Sig[no] Vic[ari]o, e Giud[ic] al Maleff[ic]o di questa Nobilissima Giurisdizione il Nob. Sig[no] Michel Stratico per Sua Ecc[ellen]za N. N. H. H. Sig[no] Conti Gerolamo, e Beneto Lion Cavazza Attuali Giurisdicenti ad oggetto d'elegere due de' consiglieri Maggiori [...]*. Napomenimo i da je jedino Straticovo poznato objavljeno djelo (tiskano u Londonu 1763.) *Sei sonate [...]*, op. 1 posvećeno grofu Girolamu Lion Cavazza.

¹⁵ Prema riječima župnika don Ulissea Mantovanija župna crkva San Giorgio je jedina crkva koja je u 18. stoljeću vodila evidenciju o rođenjima/krštenjima, vjenčanjima i smrti. Ovom prilikom zahvaljujem don Mantovaniju što mi je s povjerenjem dao navedene knjige na korištenje u svrhu istraživanja kao i na drugoj pomoći u razumijevanju konteksta istraživanja (povijest župe, župnici...), unatoč sumnji o postojanju ikakvih podataka o Straticu.

¹⁶ Istraživač pritom mora biti svjestan da mora tražiti i talijansku i latinsku verziju imena (npr. tal. Giuseppe, lat. Ioseph), te da u pojedinim slučajevima kada u datom razdoblju nije predviđeno dovoljno mjesta pod određenim slovom, niz se kronološki nastavlja na drugom mjestu (ili čak više njih).

Sl. 1: Sanguinetto s kraja 18. stoljeća (ilustracija preuzeta s naslovnice knjige B. CHIAPPA — A. SANDRINI: *Chiese e luoghi di culto nel territorio di Sanguinetto*, Comune di Sanguinetto, Sanguinetto 1990.)

Sl. 2: Župna crkva San Giorgio Martire, Sanguinetto

pregledane su i knjige krštenih i vjenčanih s ciljem da se utvrdi je li se Stratico oženio i/ili imao djece u navedenom razdoblju, i je li ikada bio kum na kakvom vjenčanju ili krštenju.

Pregled knjiga krštenih (Br. 8: 1744.-1766., i 9: 1766.-1783.),¹⁷ kao ni knjiga vjenčanih (Br. 2: 1706.-1783.)¹⁸ nije rezultirao podatcima o Straticu. U knjigama vjenčanih nađena su imena drugih osoba koje su obnašale istu funkciju kao Stratico: Antonio Longato 1752., Carolo Andrea Vidali, 1754., te Angelo Marchesini 1759. Ipak, u knjizi umrlih (Br. 7: 1783.-1807.),¹⁹ pronađen je važan navod — na str. 219, pod slovom M, od 1. veljače 1783. — o smrti Michele Stratica.

¹⁷ *Liber baptizatorum ecclesiae parochialis S. Georgii Sanguinetti*, Nr. 8 (1744-1766), Arhiv župe San Giorgio Martire, Sanguinetto; *Liber baptizatorum ecclesiae parochialis S. Georgii Sanguinetti*, Nr. 9 (1766-1783), Arhiv župe San Giorgio Martire, Sanguinetto.

¹⁸ *Libro de matrimoniis della chiesa parrocchiale di Sanguinetto*, Nr. 2 (1706-1783), Arhiv župe San Giorgio Martire, Sanguinetto.

¹⁹ *Liber mortuorum ecls. Sanguinettii*, Nr. 7 (1783-1807), Arhiv župe San Giorgio Martire, Sanguinetto.

Sl. 3: Korištene župne knjige krštenih, vjenčanih i umrlih iz Arhiva župne crkve San Giorgio Martire u Sanguinetu

Cijeli navod glasi (sl. 4):²⁰

Anno D. 1783, die P[rima]^a Februarij /

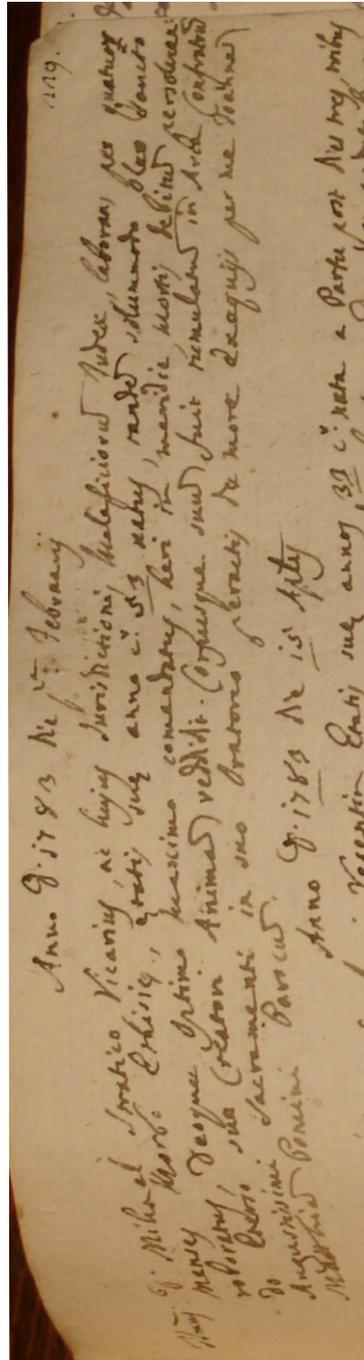
Il[lustrissi]mus D. Mihael Stratico Vicarius, ac hujus Jurisdictionis, Maleficiorum Iudex, laborans per quatuor / menses Morbo Ethisie, etatis suae anno c[ircite]r 53 natus, tandem solumodo Oleo Sancto / roboratus, Deoque Optimo Maximo comendatus, heri in meridie, mortis debitum persolven / do Eterno suo Creatori Animam reddidit. Corpusque suum fuit tumulatum in Arca Confratrum / Augustissimi Sacramenti in suo Oratorio peractis de more exequijs per me Joannem / Matthiam Pomini Parocum.

U slobodnom prijevodu:

»Godine G. 1783, dana 1. veljače

Slavni g. Mihael Stratico, vikar i kazneni sudac ovdje nadležan, bolovao je četiri mjeseca od tuberkuloze u svojoj otprilike 53. godini, te je na kraju ojačan

²⁰ Za provjeru transkribiranog teksta i prijevoda zahvaljujem prof. Milenku Lončaru.

Sl. 4: Zabilježba o smrti J. M. Stratica (*Liber mortuorum* ecls. Sanguinetii, Nr. 7 (1783-1807), Arhiv župe San Giorgio Martire, Sanguinetto, slovo M, str. 219, navod od 1. veljače 1783.)

samo Svetim uljem i preporučen Jedinom Svevišnjem Bogu, jučer popodne plaćajući dug smrti predao je svoju dušu Stvoritelju. Tijelo mu je pokopano u grobnici Bratstva Presvetog Sakramenta, a pogrebni obred održao sam u njihovom Oratoriju na uobičajen način ja, župnik Giovanni Matthia Pomini.«

Dakle, nova su saznanja o J. M. Straticu:

- da je umro 31. siječnja 1783. u Sanguinettu²¹
- da je umro od tuberkuloze/sušice²²
- da je bio pripadnik Bratstva Presvetog Sakramenta

Potonji podatak dao je poticaj i za daljnja istraživanja. Naime, kako navode B. Chiappa i A. Sandrini u knjizi *Chiese e luoghi di culto nel territorio di Sanguinetto*²³ Bratstvo Sv. Sakramenta [*Compagnia del Santissimo, ili Confraternita del Santissimo Sacramento*] osnovano je 1741., a sudjelovalo je u svim prigodama u kojima se izlagao Sv. Sakrament (obučeni u karakteristične »bijeke halje s kapuljačama, vrpcom, držeći na prsima znak Presvetog Tijela Isusova«).²⁴ Članovi Bratstva su, između ostalog, međusobno si pomagali, posjećivali bolesne članove Bratstva i sl. Broj članova bio je ograničen na četrdeset, ali su mogli primati i pridružene članove (»bez halje«). Bratstvo je imalo 2 priora (*prior*), podpriora (*viceprior* ili *sottoprior*), blagajnika (*cassiere*), 4 zastupnika (*deputato*), pisara (*cancelliere*), 2 pregledača računa (*sindaco*) i 1 člana za raspravu (*contradditore*) — »da se suprostavlja kome treba«²⁵ — koji su birani svake godine. Iako ime i potpis Michelea Stratica nalazimo na svakom zapisniku pregleda računa u razdoblju od 1760. do 1782. ne možemo utvrditi njegovu funkciju unutar Bratstva jer je njegova funkcija vikara, kako se uvijek navodi u zapisnicima, neovisna od članstva u Bratstvu. U zapisnicima je kao *vicario* još 10. lipnja 1759. naveden Angelo Marchesi[ni], a 1. lipnja 1760. Michele Stratico, čime se može utvrditi da je Stratico već 1760. došao u Sanguinetto gdje je ostao do svoje smrti 1783. Stratico je u navedenim zapisnicima uglavnom naveden sljedećim riječima: *alla presenza del Nob[ile] Sig^r Michel Stratico Vic[ari]o [e] Giu[di]c^e al Malefic[ic]o di questa giurisd[izion]*.²⁶

²¹ Dodatna (službena) potvrda o Straticovoj smrti može se naći u knjizi Zdravstvenog ureda (*Ufficio sanità*) u Državnom arhivu u Veroni sa sljedećim navodom: *1783, p[ri]mo Febbraro II. Sig^r Michael Stratico di An. 60 c^e morti per lungo mal cronico* [1783, prvog veljače slavni g. Michael Stratico od oko 60 g. umro je od dugotrajne kronične bolesti«. Vidi Morti territorio, Ufficio sanità, Archivio di Stato, Verona, reg. 294, str. 411. Iako službeni navod Ufficio sanità navodi 1. veljače kao datum smrti, to je datum navoda o smrti iz župne knjige, no Stratico je zapravo umro 31. siječnja 1783. s obzirom da u župnoj knjizi stoji kao vrijeme smrti »jučer popodne« (*heri in meridie*). Za pomoć u traženju dokumenata u Archivio di Stato zahvaljujem gđi Gianni DeSalvo.

²² Bolest *Ethisie* odnosi se na bolest tal. *Tisi* odnosno tuberkulozu ili sušicu — »bolest koja uzrokuje propadanje tijela, praćeno vrućicom, i posebno bolest zagnojenja pluća što uzrokuje kašalj i gnojni ispljuvak«. Navedeno prema <http://www.etimo.it/?term=etisia>, 12. 12. 2011.

²³ Usp. Bruno CHIAPPA — Arturo SANDRINI: *Chiese e luoghi di culto nel territorio di Sanguinetto*, Comune di Sanguinetto, Sanguinetto 1990.

²⁴ *Ibid.*, 32.

²⁵ *Ibid.*

²⁶ »U prisutnosti plemenitog g. Michaela Stratica, vikara i kaznenog suca ovdje nadležnog«. Uz Stratica navedene su funkcije ostalih prisutnih članova — blagajnika, priora, podpriora, zastupnika i

Posredno se može utvrditi i gdje je Stratico sahranjen. Naime, članak *L'antica chiesa di Sanguinetto e i suoi altari* [»Stara crkva u Sanguinetto i njezini oltari«] donosi sljedeći navod: »Do crkvenog kora a na području dvorišta gdje se danas nalaze pogrebna kola, postojalo je mjesto nazvano Škola braće Presvetog Sakramenta. Na tom mjestu nalazilo se veliko drveno raspelo, koje i danas postoji, stara klupa i grobnica braće Presvetog, na čijem se nadgrobnom kamenu mogu pročitati sljedeće riječi: *Hic ossa confratrum Augustissimi Sacramenti diem resurrectionis expectant anno MDCCLIV* [Ovdje kosti subraće Presvetog Sakramenta čekaju dan uskrsnuća, godine 1754.]. S tog mjesta moglo se proći na staro groblje.«²⁷

Grobnica Bratstva nalazila se, dakle, uz samu župnu crkvu, a u njoj je sahranjen i J. M. Stratico. Prema pričanju mještana Sanguinetta, to je mjesto postojalo još do nedavno, ali je srušeno zbog proširenja ceste, te danas nema nikakvih naznaka da se na tom mjestu nalazila opisana »škola« ili grobnica.

Iako je ovdje predstavljenim novim spoznajama o životu i smrti J. M. Stratica napravljen mali korak naprijed u poznavanju ovog nedovoljno poznatog skladatelja, svakako ostaju brojna otvorena pitanja vezana za Straticov život u Sanguinetto. Među prvima se nameće zašto se Stratico iz Padove preselio u Sanguinetto, gdje je očito žalio za manjkom glazbenih zbivanja koja su ga okruživala u Padovi, kao što piše u svom traktatu *Lo spirito Tartiniano*: »Ja koji živim skoro u samoći, i što je gore, udaljen i razdvojen zbog svojih briga i poslova od glazbenih razmišljanja koja su ipak neko vrijeme sačinjavala moje uživanje...«²⁸ Mogući odgovor možda leži u privatnom arhivu obitelji Lion u Padovi (a postavlja se pitanje da li je Stratico radio za obitelj Lion već u Padovi). Da li je Stratico u Sanguinetto s kim dijelio svoja razmišljanja o glazbenoj teoriji? Nažalost, još nisu pronađene nikakvi podatci o glazbenom životu Sanguinetta u vrijeme Straticovog tamošnjeg boravka. Ni crkva, ni knjižnica u Sanguinetto nemaju sačuvanu glazbenu tj. notnu građu koja bi dala kakve naznake o muziciranju u crkvi ili na dvoru (i oko njih). Za sada nisu pronađeni podatci ni kako je organizirano štovanje

predstavnik (kao i uz njihove potpise), dok je Stratico uvijek potpisan kao vikar. Osim ovakvog navoda za Stratica javljaju se varijacije u tituliranju (*illustrissimo, nobile*), imenu (Michele ili Michel; Stratico ili Straticò), navođenju pune ili djelomične funkcije (*vicario e giudice* ili samo *vicario*). Vidi *Entrata della comp. del. SSmo Sacramento, Sanguinetto*, br. 1, Fond Compagnie eccl., Sanguinetto, Archivio di Stato, Verona, 277/1, nepag.

²⁷ *Adiacente al coro della chiesa e propriamente sull'area della corticella dove ora trovasi il carro funebre esistera un locale detto Scuola dei confratelli del S. S. Sacramento. In detto luogo vi era un crocifisso grande di legno, che tuttora esiste, un banco vecchio ed una sepoltura dei confratelli del Santissimo sulla cui pietra si legono queste parole: »Hic ossa confratrum Augustissimi Sacramenti diem resurrectionis expectant anno MDCCLIV. Da questo locale si poteva passare nel vecchio cimitero.«* U: D. A. R.: *L'antica chiesa di Sanguinetto e i suoi altari, Sanguinetto, la sua chiesa e la sua gente*, Numero unico, 30.09.1928, str. 7. Područje ili lokalitet koje spominje članak je zapravo Oratorij Bratstva koji se spominje u navodu o Straticovoj smrti. Za pomoć oko razjašnjavanja nedoumice u detektiranju ovog mjesta zahvaljujem Tanji Trška Miklošić.

²⁸ *Io che vivo in una quasi solitudine, e quel ch'è peggio lontano, e distrato, a causa delle mie cure, ed occupazioni de' musici pensieri, che pur año [hanno] formato un tempo le mie delizie [...]* G. M. STRATICO, *Lo spirito Tartiniano*, rkp, Biblioteca Marciana, Venecija, sign. Ms. It. Cl. IV, 343 (=5348), f. 172v.

Presvetog Sakramenta, tj. da li je ono uključivalo muziciranje i na koji način. Vjerujem da će i daljnja istraživanja i traganja uspjeti osvijetliti barem još koji novi (ma kako mali) dio mozaika o životu i djelovanju J. M. Stratica.

LITERATURA:

- ANDREIS, Josip: Muzikologija u Hrvatskoj u razdoblju 1973-1978, *Rad JAZU*, 385 (1980), 133-160.
- BLAŽEKOVIĆ, Zdravko: Elementi za životopis Josipa Mihovila Stratica, *Radovi Zavoda za povijesne znanosti JAZU u Zadru*, 32 (1990), 109-138.
- BOERIO, Giuseppe: *Comuni, giurisdizioni e vicariati della provincia veronese col formulario de' titoli ai pubblici rapresentanti, giusdicenti e vicarj della provincia stessa*, Dalla stamperia ducale di Domenico Carattoni, Verona 1785.
- CHIAPPA, Bruno — SANDRINI, Arturo: *Chiese e luoghi di culto nel territorio di Sanguinetto*, Comune di Sanguinetto, Sanguinetto 1990.
- Copia tratta dal lib. Vicinia, Sanguinetto*, 15. 02. 1766., *Estimi di Sanguinetto*, 481, Archivio di Stato, Verona.
- D. A. R.: *L'antica chiesa di Sanguinetto e i suoi altari, Sanguinetto, la sua chiesa e la sua gente*, Numero unico, 30.09.1928, str. 7.
- Entrata della comp. del. SSmo Sacramento*, Sanguinetto, Santissimo, br. 1, Fond Compagnie eccl., Archivio di Stato, Verona, 277/1.
- KONFIC, Lucija: Odnos teorije i prakse u traktatu Lo spirito Tartiniano [...] Tartinijevog učenika Josipa Mihovila Stratica, *Radovi Zavoda za znanstveni rad HAZU Varaždin*, 21 (2010), 187-207.
- Liber baptizatorum ecclesiae parochialis S. Georgii Sanguinetti*, Nr. 8 (1744-1766), Arhiv župe San Giorgio Martire, Sanguinetto.
- Liber baptizatorum ecclesiae parochialis S. Georgii Sanguinetti*, Nr. 9 (1766-1783), Arhiv župe San Giorgio Martire, Sanguinetto.
- Liber mortuorum ecls. Sanguinettii*, Nr. 7 (1783-1807), Arhiv župe San Giorgio Martire, Sanguinetto.
- Libro de matrimonii della chiesa parrocchiale di Sanguinetto*, Nr. 2 (1706-1783), Arhiv župe San Giorgio Martire, Sanguinetto.
- LONZA, Nella: Privatna poruka, 27. 11. 2011.
- MANN, Francia Fitch: *Michele Stratico: The Opus 1, »Sei Sonate«, and an edition of sonatas No. 2 and No. 6 (Volumes I and II)*, DMA dissertation, The University of Nebraska, Lincoln 1992.
- Morti territorio*, Ufficio sanità, Archivio di Stato, Verona, reg. 294, str. 411.
- Registro [...]*, Sanguinetto, Santissimo, br. 3, Fond Compagnie eccl., Archivio di Stato, Verona, 277/3.
- RICCATI, Giordano: Memorie sul violinista G. Tartini (1774), *Il Santo*, 9 (1969), 407-423.
- ROEDER, Michael Thomas: *Sonatas, concertos, and Symphonies of Michele Stratico*, disertacija, University of California, Santa Barbara 1971.
- STRATICO, Giuseppe Michele: *Lo spirito Tartiniano*, rkp, Biblioteca Marciana, Venecija, sign. Ms. It. Cl. IV, 343 (=5348).
- xxx, Etisia, u: *Dizionario etimologico online*, <http://www.etimo.it/?term=etisia>, 12. 12. 2011.

*Summary*JOSIP MIHOVIL STRATICO IN SANGUINETTO —
NEW DISCOVERIES ON THE COMPOSER'S LIFE AND DEATH

Facts known so far about the life of composer Giuseppe Michele Stratico were the starting point of this paper and the work behind it. They were published in 1990 in the article »Contributions to the biography of Giuseppe Michele Stratico« by Z. Blažeković. According to Blažeković, the first evidence of Stratico's activity in Sanguinetto was a letter dated May 18th 1763, and the last known information was from September 19th 1782, when he signed a document as *vicario*.

The research was organised in November and December 2011 in order to find any additional information on Stratico's life, and maybe even his death, in Sanguinetto (the Parish Church of San Giorgio Martire, local library, Municipal Archive) and in Verona (Archivio di Stato).

The following sources from the parish church in Sanguinetto were examined:

- Books of Baptisms (*Nati or Liber baptizatorum*), No. 8: 1744-1766, and No. 9: 1766-1783
- the Book of Marriages, No. 2: 1706-1783
- the Book of Deaths, No. 7: 1783-1807.

In the latter book there was a record on Stratico's death from February 1st which revealed some new information: that Stratico had died on January 31st 1783 in Sanguinetto, that he died of tuberculosis after just four months of illness, and that he was a member of the Brotherhood of the Holy Sacrament, in whose grave he was buried.

Based on the documents of the Brotherhood in the Archivio di Stato in Verona, one can find Stratico's signature on all the records from 1760 to 1783, of which 1760 is determined as the year of his arrival in Sanguinetto. Indirectly, one learns that the Brotherhood's tomb was located near the parish church in Sanguinetto, although the mentioned place does not exist anymore, and is not marked in any way.

Unfortunately, no information was found on music life in Sanguinetto in the second half of the 18th century, which would have eventually cast new light on the music aspect of Stratico's activity in Sanguinetto. (It is known that Stratico dealt extensively with music theory during that period.)

Although some new and interesting data on Stratico's life and death has been found, many unanswered questions still remain, which certainly provide an incentive for further research.

